

## Småskaligt lantbruk hotar regnskogen

**I en omfattande studie ledd av forskare vid Lunds universitet har för första gången småbönders påverkan på Sydostasiens regnskogar och jordbruksmarker kartlagts. Resultatet är nedslående, både vad gäller miljöpåverkan, biologisk mångfald och ekonomin på lång sikt.**

Fram till nu har undersökningar av det här slaget i stort sett alltid fokuserat på stora palmoljeföretag och hur de brukar skog och jord. Nu har Yann Clough, forskare vid naturvetenskapliga fakulteten i Lund, kartlagt indonesiska småbönders val av trädslag och sätt att odla. Tillsammans med över 40 forskare från Tyskland, Indonesien, Schweiz och Nya Zeeland har han i naturskog, på traditionell skogsjordbruksmark och i monokulturer av palmolja och gummiträd mätt den biologiska mångfalden och ekosystemens funktioner; exempelvis tillväxten i skogen, markbördighet och kollagring. Teamet har dessutom intervjuat 600 småbönder för att bättre förstå varför de har valt att odla enbart oljepalm eller gummiträd och hur detta påverkar deras ekonomi.

- Att hugga ner naturskog och satsa på ett enda trädslag, en monokultur, är för de allra flesta småbönder det enklaste och snabbaste sättet att ta sig ur fattigdom. Produktiviteten ökar, den ekonomiska risken minskar och inkomsterna blir större, säger Yann Clough.

Kortsiktig ekonomisk vinning är dock den enda vinsten med monokultur enligt studien. Den biologiska mångfalden försämras dramatiskt, skogen som kolkälla minskar i betydelse och den ökade användningen av mineralgödsel leder till ökat läckage av näringsämnen, exempelvis kväve. Även om undersökningen tar sikte på Indonesien finns motsvarande problem på många andra håll i världen.

Studien och dess resultat går stick i stäv med den traditionella synen på småskaligt skogsbruk som "snällare" mot miljön. Tillsammans brukar småbönder en större areal av Indonesiens skogar än vad de större markägarna gör. När småbönderna till stor del anammar monokultur som odlingssystem innebär det en kraftig påfrestning på miljön och den biologiska mångfalden. Att ändra småbrukarnas sätt att odla kräver insatser från flera håll och måste innehålla ekonomiskt stöd för att de ska ställa om produktionen, anser forskarna.

- Eftersom småbönderna tjänar mer på monokultur spelar hållbarhetsaspekter och påverkan på naturen nästan ingen roll för dem i nuläget. För att ändra produktionssätt behövs ekonomiska incitament och starkare politisk styrning, annars är risken att det inte finns något rikt och produktivt odlingslandskap om 20 år, säger Yann Clough.

Studien presenteras i en [artikel](#) i den vetenskapliga nättidskriften Nature Communications.

### För mer information

Yann Clough, forskare  
Lunds universitet, Centrum för miljö- och klimatforskning  
+46-46-222 68 31  
+46-76-226 80 70  
[yann.clough@cec.lu.se](mailto:yann.clough@cec.lu.se)

Presskontakt  
[Jan.olsson@science.lu.se](mailto:Jan.olsson@science.lu.se)  
046-2227186